

VERA PÁDOVSKÁ:

Rozcestí.

Boží muka, trávník kolem,
nízké trsy sedmikrás,
cesta v pravo, cesta v levo,
pole, luka, pole zas.

Zde jsme pustili si ruce,
jež se tlakly naposled,
jeden v pravo, druhý v levo —
tam i tam je širý svět.

Cesta vlídná. Květy, klasy.
Země — sbírka zázraků.
Skrivená neviděný jásá
kdesi v světlem oblaku,

paprská jdu světlem, teplem,
voní doušky mateří,
k dobrým lidem přijdu za noc,
až se v polích seješ.

Co však je mi to dnes platno,
že tak krásný kolem svět,
že mi z lesa žezulice
hlásá dlouhou řadu let,

když tam na té cestě druhé,
jež se polí mihotá —
odehází mi moje všecko,
všechno smysl života.

OTAKAR CHARVAT:

Historie Jana Kalaše.

Drobná povídka.
(Dokončení.)

Mrzutá tvář policisty s patrnými známkami nevole a zlosti sklonila se k němu.

„Půjdete se mnou?“

Kalaš se zalekl. Všechna odvažna, již až do té chvíle plýval, jej opustila. Po celém těle pocítil zamrazení. V první chvíli nechápal, co se vlastně stalo a čím byl viněn. Na okamžik stanul ztrnule, vyděšenýma očima žiraje do pestrého chaosu mužů, žen, dětí, policistů, vojáků a vzpírajících se koní. Z dálky zaléhaly sam bolestné výkřiky raněných. Teprve, když policista trhl jím poznova, poněkud se vzpamatoval.

Šel s policistou klidně. Nevěděl dosud z čeho bude obviněn a proto nesnažil se přemýšlet o tom, co řekne na svoji obranu. Bylo mu nevolno v předtuše příštích věcí. Hluk demonstrantů pomalu se vzdaloval, slábl a tichl. Jen chvílemi hluchěji zalehl sem úryvek písně, již zanotovaly se davy jako na vzdor snaze policistů, kteří demonstranty rozháněli. Chvillemi docela jasně zalehla k němu ta, již tak rád zpíval:

Zapějme si píseň, bratři,
jak na volné muže patří,
třeba v žaláři byli.
Volné písní, volné slávy
nesmí vadit žalář tobě
i kdyby tě mučili...

Kalaš naslouchal všecek rozrušen. A jakoby píseň setřásla s něho všecko tíseň a bázeň, vzpřimil se a vykročil rázněji. Píseň již zanikala v dálkách, tam kdesi v ulicích vinohradských. Ještě jednou vyzněla mocněji, když davy dávaly na jevo, že jsou marné snahy těch, kteří šavlemi a bodáky chtějí uhasiti rozrůznivší se plameny národního citu.

... a kdybychom padli všichni,
navi vstanou bojovníci —

Potom zmlklo všechno. Přicházeli do ulice, kde byl úpiný klid. Kalaš, kráčeje s policistou, byl předmětem všeobecné pozornosti. Slabé podzimní slunce na okamžik zasvitlo a zatopilo ulici, jejímž středem se ubíral. Došli cíle.

Janu Kalašovi nastaly trpké dny. Téměř každodenně byl vysílán. Žádal na něm, aby povídal o všech, o něž on neměl ani zdání. Považovali jej za člena některého mladého spiknutí a někteří spíhající chtěli si odhalení

domnělé vzpoury pomoci ku kariéře.

Celých čtrnácte dnů to trvalo, než učiněn byl konec výslechům. Kalaš byl odsouzen pro urážku strážce a pro přečin shluknutí.

Prosincové dny staly se Kalašovi osudnými. Nerad na ně vzpomíná, tuze nerad. Ví, co způsobily bolesti rodičům, když zvěděli, že byl ze škol vyloučen. Rázem pohasly všechny naděje, které v syna skládali. Pamatuje se ještě dnes na tu scénu, kdy otec, ustaraný a předčasně sešedivělý, přijel do Prahy všecek rozrušen a navštívil jej v temné a smutné budově, kdež nalézal se ve vyšetřovací vazbě. Nevyčítal mu ničeho. Zastřenýma očima se na něho podíval a nebyl schopen promluvit ani slova. Teprve po chvíli řekl temně:

„Matka se z toho rozstonala. Musel jsem za tebou. Nedala jinak. Tuze se o tebe bojí.“

Potom políbil jej a odešel. Snad chápal vzkypaní mladé krve a nedíval se na provinění synovo brýlemi předsudku. Znal dobře život a věděl, že je úskalím, jímž často velmi těžko lze proplouti bez pohromy...

Tomu je už sedm let. Od té doby Kalaš mnoho prožil, mnoho vtrpěl a mnoho překonal. Osudná příhoda prosincová strhla jej ze studií. Uchytil se v jakési kanceláři, kde od rána do večera opisoval jakási akta, obžaloby a upomínky.

Kancelář nalézala se v šedivém, pošmourném domě. Byla zrovna tak smutná jako tvářnost starého činžáku, vždy přeplněná zvláštním zápachem starých akt. Slunce zabloudilo tam málokdy. Vyhlička odtud byla na staré, oprýskané střeše okolních domů. Nebylo tu krásy, po níž toužila Kalašova duše.

Neměl v té době nikoho, ku komu obrátil by se se svými žalosty. Duše jeho stále toužila po komisi, ale touha dlouho zůstala neukojenou. Ponenáhlu stal se Kalašovi život břemenem.

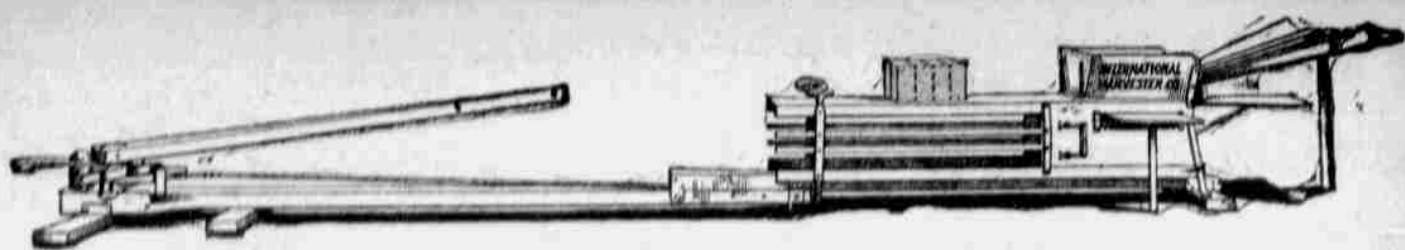
Za pošmourných večerů potácel se ulicemi bez určitého cíle, hledaje nějakou sílu, která by vymanila jej z jeho stesku. Vyhledával místa nejmutednější, jakoby chtěl aby okolí přiléhalo k náladě jeho duše. A přece jednou zasvitl jasnější paprsek do jeho života. Jenom se však zakmitl, nějakou chvíli plápolal a potom zase uhasl...

Kalašovi je teskno při těch vzpomínkách. Kolikrát již si umiňoval, že vzpomínat nebude na svůj líživější život, že zapomene na to, co druhdy bylo. Ihned při vstupu na půdu země Kolumbovy řekl si, že to, co bylo za mořem, je proň mrtvo a že začne žít nový život.

Cítil k němu dosti sil. Když při příjezdu do nového domova uvítala jej majestátná socha Svobody nad kalnými vodami Hudsonu, i před očima objevil se netušený obraz New Yorku, zdálo se mu, že všecka tíha z něho spadla a že jakási nová, zdravější krev protéká jeho tělem.

Jenom zapomenout, na všechno zapomenout. Musí žít skutečnosti, a zapomenout na minulost. Není více onoho Kalaše, jehož duše přeplněná byla sny a který tak snadno poddával se dojmům životním, je tu člověk nový, plný dobrých předsevzetí, dostatečně ozbrojený pro domácí zápasy. Co na tom, že kdysi bylo eosí, co na několik měsíců jej vzrušilo a zpříjemnilo běh životní. Dnes všechno je mrtvo, musí být mrtvo —

Leč Jan Kalaš marně snažil se na minulost zapomenouti. Dva roky je tomu už, co osud zavál jej

I. H. C. jednokofský balicí lis.

Tento lis není určen pro potřebu velkého kontraktního balíče. Jeho účelem jest vyhovět potřebám jednotlivého pěstitele sena aneb konati práci v sousedství. Spracuje od 8 do 10 tun denně.

Mezi věcmi, jež doporučili lis ten jednotlivému farmeru, jsou tyto: 1. Málo lidí třeba k jeho obsluze. 2. Jeho velmi uspokojivá balicí rychlost. 3. Jeho výhodnost. 4. Dostačí k jeho hnaní jediný kůň. 5. Jeho solidní, formenné balíky. 6. Vzdoruje přeručení následkem polámání.

Tento lis skýtá farmerovi možnost sbaliti si své vlastní seno a vykonati to levně. Dva muži a chlapec

jest veškerá pomoc potřebná. Baliti své vlastní seno v době, kdy jiná práce není naléhavá, jest nejlepší cesta ku zmenšení vydání a k docelení slušného výstřžku.

Jest přizpůsoben k balení skutečně každého zboží, jež lze baliti, jako divokého sena, jetele, alfafy, slámy, hrachoviny, kukuřičných slupek, šrotované píce atd.

Lis tuto popsaný jest lehčí ze dvou, prodáváných touto společností. Velikost balicí komory jest 14 při 18 palcích.

Jiný jest dvoukofský lis a balicí komorou buď 14 při 18, 16 při 18 aneb 17 při 22 palcích a spracuje od 10 do 12 tun denně. 45 a 49

Oba lisy jsou úplný kruh, s velkým podávacím otvorem a s takovým stupněm pevnosti, že nejsou přivedeny z rovnováhy žádným druhem sbalování neb jakýmkoli tlakem, jemuž by byly podrobeny. Překráčka vodorovného hřídele je nízká při obou a jsou tak sestaveny, že tah pro koně jest v místě tom lehčí než v kterémkoliv jiném místě obchůzky.

O volbě rozhoduje jedině povaha práce. Jednotlivý farmer shledá, že jednokofský lis obdivuhodně vyhoví jeho potřebám. Balíč z povolání aneb kontraktní bude chtít mohutnější a rychlejší dvoukofský.

O katalogy a podrobnosti požádejte místního International jednatels, neb si dopište —

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY OF AMERICA, CHICAGO, U. S. A. (Inc.)

do nového světa, ale duše jeho denně otrásala se v vzpomínkách, jež násilím tlačily se na mysl a trýznily jeho srdce...

Vzpíral se myšlenkám na minulost, nechtěl znovu probírat si to, co bylo už pro něho mrtvo. Ale marně. Před očima stále tanul mu obraz malé roztomilé dívčí hlavy, ozdobené kadeřemi bujných vlasů.

Nevýslovná bolest otrásla vždy jeho nitrem, kdykoli v myslí zaléhl v doby krátkého svého štěstí. Setkal se s ní na Hradčanech, kam často na svých potulkách zacházel. Kochala se pohledem na krásné město, dole v celé nádhře rozložené, tehdy, kdy spatřil jí poprvé.

Byl vždy zdrželivým k ženám, ne snad, že by netoužil po nich, ale že věřil, že jednou v životě setká se s duší, jež mu porozumí, jež dovede chápat jeho bolesti a která dovede zacelit rány minulých dnů...

A onoho dne, kdy touže po klidu zašel si na Hradčany, ozvala se v něm touha po někom, s kým by mohl sdílet svoje dojmy a komu mohl by docela otevřít své srdce.

Když děle pozoroval roztoužené zraky děvčete, upřeně na rozkošný obraz malebné Prahy, zdálo se mu, že nějaký vnitřní hlas praví mu, aby k ní šel a s ní se sblížil. Dlouho byl na rozpacích. Přecházel kolem ní, hledaje slova, jimiž by rozhovor navázal. Konečně přece jen dodal si odvahy.

Promluvil k ní nespěně. Nechtěl býti dotíravým. A na sličné tváři oslovené objevil se úsměv. To bylo pro Kalaše dobrým znamením. Seznal, že svým oslovením nepřišel jí nevhod. Snad i ona zatoužila po někom, komu mohla by říci, jak líbí se jí Praha a jak si ji zamilovala od té chvíle, kdy z venkovského městečka přišla sem k ovdovělé tetě, aby stala se jí spoločnicí.

A čím děle spolu mluvili, tím větší stávali se přáteli. Vyprovodil jí domů a při rozchodu ujednali, že se sejdou co nejdříve zas. Mařenka jmenovala se děvče, jež stalo se Kalašovi první milenkou.

Pro Kalaše potom nastaly dny poněkud šťastnější. Žil v opojení první své lásky. Po několika měsících scházeli se, procházeli často do temných večerů, snili a stavěli plány do budoucnosti.

Jeho štěstí nemělo však dlouhého trvání. Teta Mařenčina překazila Kalašovo štěstí. Chtěla Mařenku zachovat pro kteréhosi ze svých příbuzných a proto, když zvěděla o tajné lásce dvou mladých lidí, zakročila co nejrázněji. Nad hlavou Mařenčinou strhla se bouře. Teta zaklínala ji pro všechno na světě, aby nezábila si své štěstí a aby svoji známou zakon-

čila. Jinak vydědí ji, domů pošle a nebude chtití o ní více slyšeti.

Přimutila Mařenku, aby Kalašovi napsala dopis, aby jí více nevyhledával. Se slzami v očích psala, aby více na ni nemyslel a snažil se zapomenout. Aby na všechno vzpomínal jako na krásný sen, ona že vzpomínat bude podobně. Nejlépe že bude, když oni nikdy se nesejdou a budou snažiti se zapomenout.

Kalašovi, když přečetl ty řádky, psané drobným, ženským písmem, zdálo se, že sešlá a že tak náhlý konec svého štěstí nepřecházej. Znovu nastaly pro něho dny plné bolesti. Jako stín potácel se po místech, jimiž druhdy s ní se procházel. Nikdy ji už nespátlil. Snad se vyhýbala sama tém místům, nebo bděla nad ní přísná teta. Kalašovi zůstala jenom vzpomínka. A snad i to bylo příčinou toho, že vlast opustil a pustil se do světa jiných v snaze najíti zapomnění —

Ale nenašel. Marnost nač marnost. V některých chvílích byly vzpomínky tak krásné, tak hrály duši a srdce zároveň. Ale záhy po nich přicházival stesk, který mysl bičoval a duši trýznil až do umlčení. A v takových chvílích hledal Kalaš zapomnění mezi svými přáteli. Tak nějak volněji bylo mu, když společně s druhdy zazpíval si tu žalostnou, již už druhdy ve vlasti tak rád zpíval:

Běží voda, běží,
po kamenách šusci,
vzkázala mně milá,
že mja už opusci
pro slovečko, můj synku,
ztratil já jsem galanku...

Dobře věděl, že druhého dne dostaví se stesk ještě větší, trýzňu ještě palčivější. Nespokojen, s šerem v srdci odcházal do práce a v takové náladě opět se vracel.

Kalaš vstal. S pocitem znechucenosti oblékal se do uspiněných šatů, epických barvou, stopami to práce, již konal v kterési továrně na hospodářské nářadí. Všecek rozrušen vycházel z domova. Tak přepadla jej dnes ta tesknota, celou duši mu opletla, do srdce se vchodávala.

Ranní slunce zasvitlo do spousty šedivého dýmu, vznášejícího se nad eihlovými stavbami továrny.

A Kalaš necháváje se zalévati sluncem šel, aby prožil opět jeden z těch úmorých, smutných dnů, kdy srdce nesmírně bolí a celá duše utápí se v tesknosti...

Nové theorie.

Pilný čtenář novin jistě čas od času pozoruje, že sennáe chytivý lékař nějaký překvapí veřejnost novou teorií, jak tu neb onu chorobu lze moderním způsobem vy-

léčiti. Tyto nové theorie obyčejně tak rychle zanikají jak se byly objevily a staré pravdy zůstávají pravdami i na dále. Ovšem věda pokračuje a lidstvo právem jest vděčným za každý pokyn, jak zbavit se má nebezpečného nepřítelů lidstva — choroby. Tim však není řečeno, že máme hned odhoditi všechny léky staré, které nám věrně sloužily po mnohá léta. Máme Trinerovo Léčivé Hořké Víno, které po dlouhou dobu udržovalo žaludek náš v pořádku, léčilo a živilo nás a naše drahé a bylo našim jediným útočištěm ve všech chorobách zažívací soustavy a krve. Proč bychom tedy se nedrželi toho, co se vždy osvědčilo se býti dobrým, spolehlivým, nepřekonatelným? Ještě dnes Trinerovo Léčivé Hořké Víno jest nejlepším lékem pro lidi slabé, nemající chuti k jídlu, pro lidi potřebující tělesné síly, zdravého žaludku, veselé mysli. Výtečné na zahánění náhlé nevolnosti. V lékárnách. Jos. Triner, 799 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Spolehlivé pojištění na život
za skutečnou cenu
Woodmen of the World
(Dřevář Světa)
ČESKÉ TÁBORY V OMAZE
A SOUTH OMAZE.
Do brá to věci 4-

Dr. James W. Novák
český zubní lékař

Jest trvale usazen v pokoji č. 4
Continental Block, 15. a Douglas ul.,
rohová úřadovna nad Berg-Swanson,
Tel. Douglas 5077.

Dr. F. H. Kučera
český lékař a ranhojč

ve Verdigre, Neb.
Farmerký telefon v úřadovně.
Jest hotov posloužiti krajanům
v každé době a do okolí jede na
zavolání. 391f